

5.2.2021

Dnro H 00003/21

Sisäministeriölle

Asia: Lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Viite: Lausuntopyyntö 7.1.2021 SMDno-2019-2239

Ehdotuksessa hallituksen esitykseksi arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (jäljempänä myös esitysehdotus) ehdotetaan toteutettavaksi hallitusohjelman mukainen arpajaislain uudistus rahapelipolitiikan tavoitteiden varmistamiseksi. Esitysehdotuksessa ehdotetaan arpajaislakiin lisättäväksi muun ohella säännökset hallinnollisen seuraamusmaksun määrittämisestä arpajaislain vastaisesta markkinoinnista. Lisäksi esitysehdotuksessa ehdotetaan tehtäväksi arpajaislain muutosten johdosta välttämättömät muutokset muun ohella oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annettuun lakiin.

Markkinaoikeuden näkökulmasta esitysehdotuksen olennaisin ehdotus liittyy esitysehdotukseen sisältyvään ehdotukseen lisätä arpajaislakiin säännökset hallinnollisen seuraamusmaksun määräämisestä arpajaislain vastaisesta markkinoinnista sekä siihen, että toimivalta seuraamusmaksun määräämisen osalta kuuluisi markkinaoikeudelle Poliisihallituksen esityksestä.

Markkinaoikeudella ei yleisesti ottaen ole huomauttamista esitysehdotukseen edellä mainitulta osin.

Kuten esitysehdotuksessa tuodaan esiin, niin ehdotus toteutuessaan tulee merkitsemään sitä, että arpajaislain mukaisten seuraamusmaksuesitysasioiden käsittely markkinaoikeudessa olisi eriytettävä muita seuraamuksia koskevien asioiden käsittelystä sekä käsiteltävä eri prosessijärjestyksessä. Tämä ei sinänsä ole mitenkään erinomainen ratkaisu. Tälle ehdotetulle ratkaisulle ei, kuten esitysehdotuksessakin tuodaan esiin, ole kuitenkaan käsillä olevassa tilanteessa vaihtoehtoja, kun otetaan huomioon erityisesti viimeaikainen perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö.

Vaikka markkinaoikeudella ei sinänsä ole huomauttamista edellä mainitun osalta, markkinaoikeus ei käsillä olevassa yhteydessä voi kuitenkaan olla kiinnittämättä huomiota esitysehdotuksessa suoritettuun vaikutusten arviointiin. Markkinaoikeuden osalta esitysehdotuksessa puheena olevalta osin todetaan, että "[e]sityksellä itsessään ei kuitenkaan välttämättä olisi huomattavia resurssivaikutuksia".

Edellä mainitun toteamuksen esittämiseen päätyemisellä esitysehdotuksessa käytännössä jätetään, valitettavasti, antamatta minkäänlaista todellista arviota siitä, mitkä ovat esityksen vaikutukset markkinaoikeuden kannalta. Esitysehdotuksessa ei esitetä arviota seuraamusmaksuesitysasioiden lukumääristä, puhumattakaan, että esitysehdotuksessa olisi esitetty arviota siitä, minkälaiseksi seuraamusmaksuesitysasioiden käsittely markkinaoikeudessa tulee muodostumaan. Nimenomaan viimeksi mainitun arvion esittäminen (asianmukaisen vaikutusarvioinnin suorittamisen näkökulmasta) olisi ollut aivan välttämätöntä, kun otetaan huomioon se, sinänsä esitysehdotuksessakin esiin tuotu seikka siitä, että markkinaoikeudessa nykyisellään käsitellään hyvinkin erityyppisiä seuraamusmaksuesitysasioita, jotka poikkeavat sisällöltään ja resurssivaikutuksiltaan huomattavastikin toisistaan.

Koska viimeksi mainittua ei esitysehdotuksessa ole tehty, markkinaoikeuden on täysin mahdotonta ottaa kantaa edellä siteerattuun esitysehdotukseen sisältyvään toteamukseen esityksen vaikutuksista markkinaoikeuden kannalta.

Jussi Karttunen
markkinaoikeuden ylituomari